Realismus a naturalismus ve světové literatuře

Jakub Rádl

3. dubna 2019

Obsah

1	Úvod	2
2	Francie	2
	2.1 Honoré de Balzac (1799–1850)	2
	2.2 Gustave Flaubert (1821–1880)	3

1 Úvod

• druhá polovina 19. století

Prostředí a postavy

- snaha zachytit reálný a komplexní obraz světa, takového jaký je
- autoři se seznamují s prostředím o kterém píší a s postavami o kterých píší
 - → vznik **typizovaných** postav daného prostředí, společenské vrstvy
 - o postavy mají typické i individuální rysy
 - o snaha vytvořit obecný charakterový typ

Jazyk

- vypravěč hovoří spisovně
- postavy hovoří jazykem své společenské vrstvy (spisovné, uhlazené × nespisovné, vulgarismy, ...)

Kritický realismus

- snaha hledat taková témata, která ukážou na nějaké společenské problémy
- kritika společnosti, státu

Naturalismus

- vyhrocená forma realismu
- může docházet ke zkreslení
- vychází ze dvou předpokladů podstaty člověka (dědičnost, výchova) naturalismus tvrdí, že není možné se z těchto vymanit
- $\bullet\,$ opomíjí volní složku osobnost \rightarrow postavy nemají šanci se napravit
- detailní popisy i nepříjemných až nechutných skutečností a objektů

2 Francie

2.1 Honoré de Balzac (1799–1850)

- pokus o zachycení všech vrstev francouzské společnosti (aristokracie, měštanstvo, spodina)
- hlavními postavami jsou muži i ženy
- zobrazuje první polovinu devatenáctého století
- přes 100 románů souhrnně nazváno Lidská komedie
 - o Otec Goriot
 - Lesk a bída kurtizán ("kurtizána" = prostitutka)
 - o Ztracené iluze
 - o komedie Evženie Grandeová
- postavy se prolínají mezi romány, mohou se vyskytovat v různých etapách svých životů

2.2 Gustave Flaubert (1821–1880)

- venkovská, bohatá rodina, studoval medicínu
- cílem zachytit lidské vášně
- historická tématika
- román Salambo historické prostředí Kartága
- román Citová výchova
- román Paní Bovaryová (Mravy francouzského venkova)
 - o hlavní postava **Ema** romanticky zaměřená
 - \circ provdá se za venkovského lékaře, život na venkově ji neuspokojuje ightarrow najde si milence Rudolfa
 - \circ Rudolf nechce rozbít manželství a starat se o ni \rightarrow rozejde se \rightarrow přestěhování \rightarrow opakování
 - \circ nový vztah s milencem sama financuje \rightarrow zrujnuje domácnost
 - $\circ\;$ veden soudní proces kvůli podtitulu \to reklama

2.3 Emile Zola (1840–1902)

- zakladatel naturalismu
- literárně teoretické dílo Experimentální román
 - o román by měl být postaven na vědeckých základech
 - o hovoří o stěžejním vlivu dědičnosti a prostředí na člověka
 - o spisovatel má být nestranný zprostředkovatel toho, co se děje
- cyklus románů Rougon Macquartové (přírodopisná a sociální studie jedné rodiny za druhého císařství)
 - \circ Zabiják
 - o Štěstí Rougonů
 - o Nana